

CİVELEK, Dilek Yüksel. **KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI VE BİR KURUMSAL YAPILANMA ÖNERİSİ**

DPT Uzmanlık Tezi, Ankara, 2011.

ÖZET

Planlama Uzmanlığı Tezi
KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI VE BİR KURUMSAL YAPILANMA
ÖNERİSİ
Dilek YÜKSEL CİVELEK

Son yıllarda bilgi ve iletişim teknolojileri ve özellikle İnternet günlük hayatta artan şekilde kullanılmaya başlanmış, bunun doğal sonucu olarak ekonomik ve sosyal hayata ilişkin birçok iş ve işlem elektronik ortamda yapılır duruma gelmiştir. Bu teknolojilerin günlük hayatta giderek artan kullanımı, bireyi normal hayatta tanımlayan ve belirleyen kişisel verilerin elektronik izdüşümlerinin oluşmasına, bu verilerin elektronik ortamda çeşitlenmesine ve daha fazla işlenmesine sebep olmuştur.

Kişisel verilerin elektronik ortamda saklanıp işlenmesi bir yandan kullanıcı ihtiyaçları için özelleştirilmiş yenilikçi hizmetlerin sunulmasına imkan sağlamakta, öte yandan bu verilerin suistimali ile siber suçların artışı tetiklemekte ve söz konusu verilerin ticaretine ilişkin bir yeraltı ekonomisinin oluşmasına zemin hazırlamaktadır. Bu noktadan hareketle, dünyada pek çok ülke kişisel verilerin kullanıcıların isteği dışında ve onların zararına olacak şekilde saklanması ve işlenmesini önlemek amacıyla yasal düzenlemeler yapmaktadır. Bu tezin amacı da, bir taraftan kişisel verilerin işlenmesine dayalı ekonomik ve sosyal faaliyetlerin etkin şekilde yürütülmesine imkan sağlarken diğer taraftan kişisel verilerin uygunsuz şekilde saklanması ve işlenmesini önleyerek kişisel hakları korumayı hedefleyen hukuki düzenlemelere ışık tutmak ve dünyadaki gelişmelere paralel olarak Türkiye için öneriler geliştirmektir.

Bu çalışmada; kişisel veriler ve mahremiyet hakkı, kişisel verilerin siber suçlarla ilişkisi, uluslararası alanda ve karşılaştırmalı hukukta kişisel verilerin korunmasına yönelik yasal ve kurumsal yapılar ile Türkiye’de kişisel verilerin korunmasına ilişkin yasal ve kurumsal ihtiyaçlar bütünsel bir bakış açısıyla incelenmiştir. Çalışmada; Türkiye’de kişisel verilerin kullanımına ilişkin ilkeleri tespit edecek, kişisel verilerinin korunmasına yönelik olarak vatandaşların şikayet haklarını genişletecek ve veri işleyenlere çeşitli sorumluluklar getirecek çerçeve nitelikte bir Kanun ile bu Kanunun uygulanmasından sorumlu olacak bağımsız bir kurumsal yapıya ihtiyaç olduğu sonucuna varılmış ve bu çerçevede hukuki ve kurumsal yapıya ilişkin öneriler geliştirilmiştir. Çalışmanın hazırlanmasında literatür taraması, ülke örneklerinin incelenmesi ve ülkemizdeki mevcut mevzuatın değerlendirilmesi yöntemi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Kişisel Verilerin Korunması, Mahremiyet, Siber Suç, Bilgi Toplumu, Bilgi ve İletişim Teknolojileri.

ABSTRACT
Thesis for Planning Expertise
PROTECTION OF PERSONAL DATA AND A SUGGESTION FOR THE
INSTITUTIONAL BUILDING
Dilek YÜKSEL CİVELEK

In the last years, information and communication technologies and particularly the Internet have begun to be used increasingly in daily life and as a natural consequence; several transactions regarding economic and social life have started to be carried out in the electronic medium. Increasing usage of these technologies in daily life created fingerprints of personal data which identifies and determines the individual in his daily life and diversified and multiplied it in the digital environment.

Although storage and processing of personal data in the electronic medium enables provision of innovative services customized for user needs, this also triggers abuse of personal data and increase in cyber crimes and sets the ground for an underground economy related to trade of personal data. In this respect, several countries around the world are developing legal regulations in order to prevent storage and processing of personal data without the consent of the users and in a way detrimental to them. The aim of this thesis is to shed light on legal regulations which, on one side, enable carrying out economic and social transactions that rely on processing of personal data, and on the other, aim to prevent improper storage and processing of this data and protect personal rights and formulate proposals in line with developments in the world.

In this study; personal data and right to privacy, relation of personal data with cyber crimes, legal and institutional structures regarding protection of personal data in the international arena and comparative law and legal and institutional needs of Turkey regarding protection of personal data have been analyzed with a holistic point of view. It is concluded in the study that; a framework law which will establish principles regarding the use of personal data, enlarge complaint rights of citizens with respect to protection of personal data and set necessary obligations for data processing entities, and an independent authority that will be in charge of implementation of this law are needed. In this context, proposals regarding this framework law and institutional structure have been developed. With regards to methodology, literature survey and analysis, examination of other country cases and assessment of Turkey's current legal framework have been adopted.

Key Words: Protection of Personal Data, Privacy, Cyber Crime, Information Society, Information and Communication Technologies.